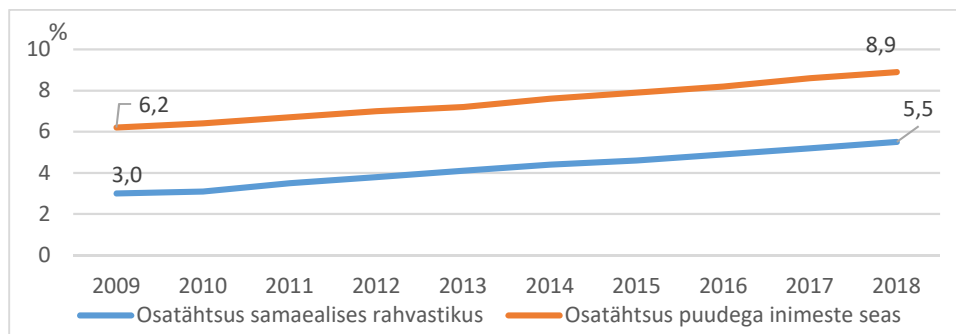

Puudega laste arvu iseloomustavad statistilised näitajad viimase kümne aasta kohta

Mari Kreitzberg

analüüsi ja statistika osakonna analüütik, sotsiaalministeerium

Puude raskusastmega inimeste arv Eestis on aasta-aastalt kasvanud, kuid viiel viimasel aastal on kasvutempo püsinud paari protsendi piires. Puudega laste arv on kasvanud mitu korda kiiremini, nt 2018. aastal kasvas see võrreldes eelmise aastaga ligi 6%. Puudega laste osatähtsus on suurenenud nii puuetega inimeste seas kui ka samaealises rahvastikus, mida iseloomustab joonis 1. Perioodil 2009–2018 on puudega laste osatähtsus puuetega inimeste seas suurenenud 44% ja samaealises rahvastikus 83%.

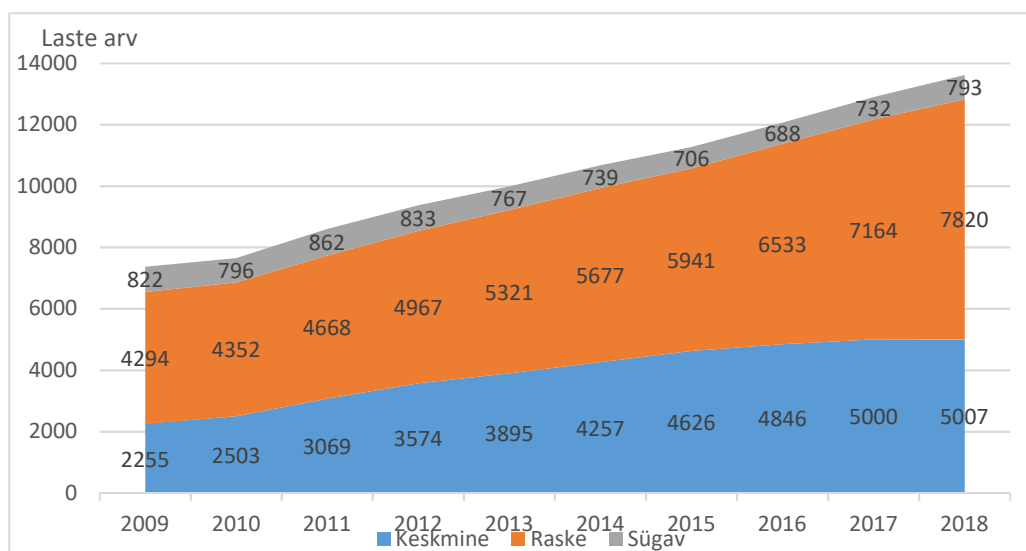

Joonis 1. Puude raskusastme kehtiva otsusega laste (0–17aastased) osatähtsus puuetega inimeste seas ja samaealises rahvastikus 1. jaanuari seisuga 2009–2018.*

Allikas: Sotsiaalkindlustusameti registri materjalid, Statistikaameti avalik andmebaas, autori arvutused.

* suhe 1. jaanuari 2017. aasta samaealisse rahvastikku, kuna seisuga 1. jaanuar 2018 ei olnud veel avaldatud 0–17aastaste rahvaarvu.

Puudega kaasnevat täiendava kõrvaabi ja järelevalve vajadust ning piirangute ulatust iseloomustab puude raskusaste. Puuetega laste arvu muutuste taga on väga ebaühtlased muutused puude eri raskusastmega laste osatähtsuses (joonis 2). Kui sügava puudega laste arv on püsinud 2009. aastaga võrreldes stabiilsena (pigem vähenenud), siis keskmise puudega laste arv on kasvanud üle kahe korra (2,2 korda) ja raske puudega laste arv ligi kaks korda (1,8 korda).

Joonis 2. Puude raskusastme kehtiva otsusega lapsed (0–17aastased) puude raskusastme järgi 1. jaanuari seisuga 2009–2018.

Allikas: Sotsiaalkindlustusameti registri materjalid, autori arvutused.

Tabel 1. Puude raskusastme kehtiva otsusega lapsed (0–17aastased) puude raskusastme järgi 1. jaanuari seisuga ja suundumused aastatel 2008–2018.

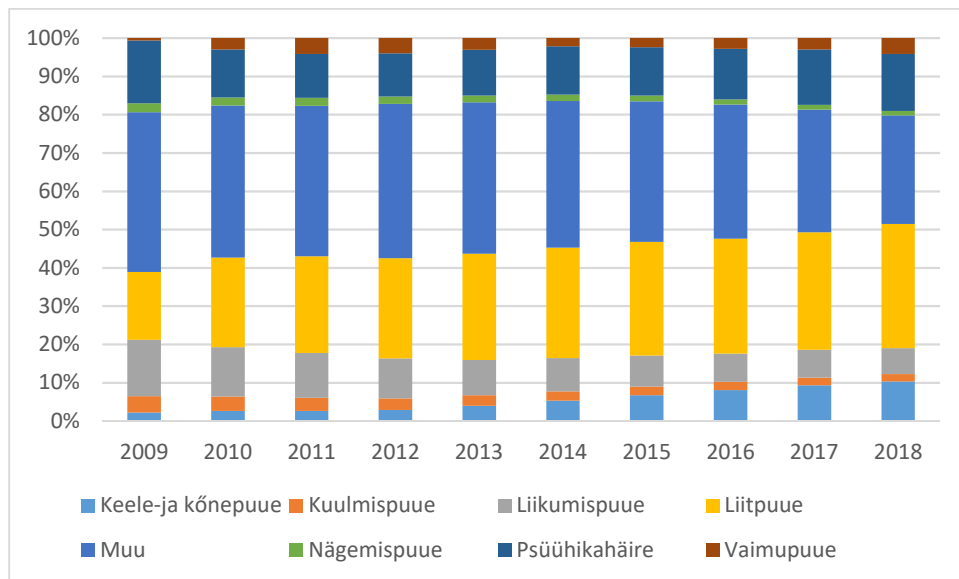
Aasta	Puude raskusaste			Kokku	Osatähtsus samaealises rahvastikus
	Keskmine	Raske	Sügav		
2009	2 255	4 294	822	7 371	3,0
2010	2 503	4 352	796	7 651	3,1
2011	3 069	4 668	862	8 599	3,5
2012	3 574	4 967	833	9 374	3,8
2013	3 895	5 321	767	9 983	4,1
2014	4 257	5 677	739	10 673	4,4
2015	4 626	5 941	706	11 300	4,6
2016	4 846	6 533	688	12 067	4,9
2017	5 000	7 164	732	12 896	5,2
2018	5 007	7 820	793	13 620	5,5*

* suhe 1. jaanuari 2017. aasta rahvastikku, kuna seisuga 1. jaanuar 2018 ei ole veel avaldatud.

Allikas: Sotsiaalkindlustusamet registri materjalid, Statistikaameti avalik andmebaas, autori arvutused.

Nii nagu raskusastmete järgi, on muutused ka domineeriva puude liigi järgi olnud väga erinevad. Kiiremini (vaadeldaval perioodil 12 korda) on kasvanud vaimupuudega laste arv, kuid siin on üheks põhjuseks puude tuvastamise meetodika muutused, kuna enne 2008. aastat toimunud ekspertiisides ei eristatud vaimupuuet psüühikahäirest. Keele- ja kõnepuudega laste arv kasvas vaadeldaval perioodil 8,58 korda. Siin on tegemist ennekõike eelkooli- või algkooliealiste lastega. Liitpuudega laste arv kasvas enam kui kolm korda (3,37 korda).

Aeglasemalt on kasvanud kuulmis-, liikumis- ja nägemispuudega laste arv (vastavalt 0,83, 0,85 ja 0,88 korda), mistõttu on nende puudeliikide osatähtsus ka puuetega laste seas vähenenud (vt joonis 3.).

Allikas: Sotsiaalkindlustusamet registri materjalid, autori arvutused.

Joonis 3. Puude raskusastme kehtiva otsusega laste (0–17aastased) jagunemine domineeriva puude liigi järgi 1. jaanuari seisuga 2009–2018.